

ДВАМАТА БРАТЯ.

(Разказъ — отъ Л. Н. Толстой, за дѣца и юноши).

Двама братя пжтуваха наедно; къмъ пладнѣ тѣ полегнаха подъ сѣнката на едни дървета да си починатъ.

Когато се събудиха, видѣха не далече отъ тѣхъ камъкъ съ надписъ:

„Нека този, който намѣри тукъ поставения камъкъ, отиде въ гората по източна посока; въ своя пжтъ той ще срѣщне една рѣка: да я мине! На другия брѣгъ ще съгледа една мечка съ меченцата си: да вземе меченцата и да избѣга въ планината безъ да се обръща. Тамъ, той ще види една кжща и въ тази кжща ще намѣри щастие.“

По-малкия братъ рече на по-стария:

— Да вървимъ наедно, може би ний ще прѣминемъ рѣката, ще вземемъ мечетата, ще ги отнесемъ въ кжщата и тамъ ще намѣримъ и двама щастие.

Но по-стария отвѣрна:

— Азъ не ще ида да търся мечетата и не те съвѣтвамъ да го направишъ и ти. Най-напрѣдъ, не се знае дали е вѣренъ този надписъ; може би той е написанъ за да измамва пжтниците. Послѣ, възможно е и злѣ да сме го прочели. Най-послѣ, да допуснемъ, че всичко това е вѣрно, ще минемъ нощта въ гората, не ще намѣримъ рѣката и ще се заблудимъ. Даже и да намѣримъ рѣката, ще можемъ ли да я минемъ? Може би тя е дълбока и бърза, и ако я минемъ, дали ще бжде лесно да вземемъ мечетата? Мечката може да ни разкъса и ний ще намѣриме гроба си изъ пжтя на щастieto. Освѣнъ това, ако сполучимъ да вземемъ мечетата, не ще ни бжде възможно да се спасимъ съ бѣгъ, безъ да си починемъ, чакъ до планината. И прѣди всичко, не е казано, какво щастие се намира въ тази кжща; може би това е едно щастие, отъ което ний нѣмаме нужда?

Но по-малкия възрази:

— Азъ не съмъ съгласенъ съ тебе; туй не е написано туку-тѣй върху този камъкъ, и смисъла на надписа е ясенъ и точенъ. Прѣди всичко, нѣма никаква опасностъ за насъ. Ако ний не отидемъ, другъ нѣкой може да открие този камъкъ и да намѣри щастieto вмѣсто насъ. Безъ мжка нищо не се постига въ свѣта. Освѣнъ туй, азъ не ща да ме мислятъ за страхливецъ.

По-стария отговори:

— Знаешъ добръ поговорката: „Който иска много, изгубва и малкото,“ или друга една: „Едно врабче въ ржцѣтъ ти струва много повече, отколкото дроздъ, който лети.“

Младиятъ възрази:

— Азъ пѣкъ съмъ слушалъ да казватъ:

„Който се плаши отъ листята, той въ гората не влиза,“ или друго: „Богъ помага, ала въ кошара не вкарва.“ Хайде, врѣме е да трѣгна.

Младиятъ се отдалечи, а стария остана самъ.

* * *

Много навжтрѣ въ гората, малкиятъ намѣри рѣката, мина я, и на брѣга съгледа мечката, която спѣше. Той хвана мечетата, почна да тича, безъ да се обръща, и скоро достигна планината.

Едвамъ стигна върха, една тѣлпа отъ хора го посрѣщна радостно и го отнесе въ града, дѣто го направиха царъ.

Той царувъ петъ години; шестата година единъ другъ царъ, по-силенъ отъ него, му обяви война, прѣвзе града и го прогони.

Тогава малкиятъ братъ почна да скита отъ ново и се върна при по-стария. Послѣдния си